

Je therapie: SMILE

(Methotrexaat, Etoposide, Ifosfamide, Asparaginase)

WAT IS DE SAMENSTELLING VAN DEZE THERAPIE?

De therapie bestaat uit 4 verschillende celremmende geneesmiddelen (cytostatica): Methotrexaat, Etoposide, Ifosfamide en Asparaginase. Dexamethasone is geen cytostaticum. Het is een corticosteroïde maar maakt eveneens deel uit van de therapie. Daarnaast kunnen er nog enkele andere geneesmiddelen voorgeschreven worden. Die dienen ter ondersteuning van de behandeling, bijvoorbeeld om de bijwerkingen te beperken.

HOE VERLOOPT DE THERAPIE?

Het onderstaande schema geeft een overzicht van het verloop van één cyclus van de therapie. Eén cyclus duurt 4 weken (28 dagen) en omvat 1 opname voor chemotherapie. Dag 1 is altijd de eerste dag van een nieuwe cyclus. De volgende cyclus start in principe 4 weken na dag 1, als de bloeuduitslagen en je algemene toestand dit toelaten.

Week 1

Generieke naam	Merksnaam	Dag					Wijze van toediening
		1	2	3	4	5-7	
Methotrexaat	Ledertrexate®	•					infuus over 6 uur
Ifosfamide	Holoxan®		•	•	•		infuus over 60 minuten
Etoposide	Vepesid®		•	•	•		infuus over 30 minuten
Dexamethasone	Dexamethasone®		•	•	•		infuus over 30 minuten

Week 2 en 3

Generieke naam	Merksnaam	Dag														Wijze van toediening		
		8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
Asparaginase	Erwinase®	•	/	•	/	•	/	•	/	•	/	•	/	•	/	•	/	om de 2 dagen: infuus over 15 minuten

WAAR WORDT DE THERAPIE TOEGEDIEND?

Je krijgt je behandeling altijd in het ziekenhuis toegediend. Voor de eerste week therapie word je 4 dagen en 3 nachten opgenomen in het ziekenhuis. Dat is nodig omdat je naast de chemotherapie nog extra medicatie en vocht toegediend krijgt om te voorkomen dat de therapie je nieren aantast. Afhankelijk van je toestand word je voor week 2 en 3 opgenomen in het ziekenhuis of kom je om de 2 dagen naar het dagziekenhuis.

AANDACHTSPUNTEN BIJ SMILE

- De dag vóór de toediening van de chemotherapie tot 3 dagen na de toediening, neem je geen ontstekingswerende medicatie, geen aspirines en geen hoge dosis vitamine C. Die geneesmiddelen kunnen de bijwerkingen van Methotrexaat beïnvloeden.
Ontstekingswerende medicatie is bijvoorbeeld: Brufen®, Feldene®, Indocid®, Nurofen®, Naprosyne®, Celebrex®, Voltaren® (Retard), Apranax®, Cataflam®, Tilcotil®. Bespreek het met je arts als je deze medicatie neemt en je een alternatief nodig hebt. Andere pijnmedicatie zoals Paracetamol vormt geen probleem.
- Ifosfamide (dag 2, 3) kan klachten geven die lijken op een blaasontsteking. Het is aan te raden **voldoende te drinken (1,5 tot 2 liter per dag) tijdens en na de chemotherapietoediening**, zodat alle schadelijke stoffen kunnen worden uitgeplast. Om die reden krijg je ook veel vocht toegediend via het infuus. De verpleegkundige zal tijdens deze behandeling nauwlettend de hoeveelheid urine die je plast en je gewicht opvolgen. Als je te weinig plast en je te veel in gewicht toeneemt, kan het zijn dat je extra medicatie krijgt om je meer te doen plassen.
- Omdat Ifosfamide slaperigheid en tijdelijke gezichtsstoornissen kan veroorzaken, **is het af te raden zelf de wagen te besturen of naar huis te rijden na de chemotherapie.**
- Het komt af en toe voor dat iemand allergisch reageert op Asparaginase. Een allergische reactie kenmerkt zich door het optreden van huiduitslag (eventueel over heel het lichaam), een gevoel van benauwdheid, lage bloeddruk, koorts of rillingen. Soms gaat een reactie gepaard met een gevoel van misselijkheid of met overmatig transpireren. Het is belangrijk dat je dergelijke gewaarwordingen onmiddellijk meldt aan de verpleegkundige of arts, zodat er vlug en gepast kan gereageerd worden.

- De behandeling met Ifosfamide en Asparaginase kan een **negatieve invloed** hebben op het zenuwstelsel. Daardoor kunnen soms milde tot ernstige klachten optreden, zoals:
 - ✗ Verwardheid
 - ✗ Moeite met spreken, moeite met stappen, moeite met coördinatie en fijne bewegingen (bijvoorbeeld knopen sluiten)
 - ✗ Slaperigheid of sufheid
 - ✗ Waanbeelden (hallucinaties) of vreemde dromen
 - ✗ Wazig zicht
 - ✗ Epilepsieaanval
 - ✗ Verhoogde prikkelbaarheid of andere persoonlijkheidsveranderingen
 - ✗ Ongecontroleerd urineverlies, bedplassen

Het is belangrijk dat jij en je omgeving alert zijn voor die klachten. De klachten treden vooral op tijdens en in de eerste uren na de toediening van de chemotherapie.

Soms duren de klachten tot enkele dagen na de toediening. Het is belangrijk dat jij of je omgeving een verpleegkundige of arts waarschuwen zodra een klacht vastgesteld wordt. De klachten zijn van voorbijgaande aard en laten geen letsels na. Indien nodig wordt een medicamenteuze behandeling gegeven.

Enkele raadgevingen:

- ✓ Vermijd het besturen van de wagen als je chemotherapie krijgt.
- ✓ Vermijd taken die concentratie vragen.
- ✓ Raadpleeg je arts of verpleegkundige als jij of je omgeving één van bovenvermelde klachten vaststellen.

NEVENWERKINGEN VOORKOMEN (zie brochure p. 24)

Bescherm jezelf tegen een aantal nevenwerkingen door:

Infecties voorkomen

Mondhygiëne en mondspoeling

Huidverzorging

Wondjes voorkomen

Rust en beweging

Voorgeschreven medicatie innemen

Voldoende drinken

Bij jouw behandeling zijn ook de volgende adviezen belangrijk om nevenwerkingen te voorkomen:

~~Hand- en voetverzorging~~

~~Koude voeding en dranken vermijden~~

~~Nagelverzorging~~

Een alternatief (pruik, sjaltje ...) voorzien

MOGELIJKE NEVENWERKINGEN AANPAKKEN (zie brochure p. 28)

Een verminderd aantal witte bloedcellen
Een verminderd aantal rode bloedcellen
Een verminderd aantal bloedplaatjes

Misselijkheid en braken
Smaak- en reukveranderingen
Mondslimvliesontsteking (bv. aften)

Ongewone vermoeidheid
Invloed op de seksualiteit en intimiteit
Gevoelens van angst, boosheid en verdriet

Bij jouw behandeling kunnen zich ook de volgende nevenwerkingen voordoen:

- Buikloop of diarree
- Verstopping
- Haarverlies
- Huidveranderingen
- Handvoetsyndroom
- Nagelveranderingen
- Ooglast
- Oorsuizingen en verminderd gehoor
- Griepig gevoel
- Tintelingen of voos gevoel in vingertoppen en/of tenen